

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: «Υποτιτλισμός από τα Αγγλικά στα Ελληνικά και σχολιασμός της ταινίας μικρού μήκους “Lifeboat”»

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ : Β. ΣΩΣΩΝΗ
Γ. ΚΕΝΤΡΩΤΗΣ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΤΕΡΖΙΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ (Α.Μ. Ξ2013139)

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή……3

2. Χρονισμένοι αγγλικοί διάλογοι……..3

3. Χρονισμένοι ελληνικοί υπότιτλοι……..28

4. Θεωρία υποτιτλισμού……53

5. Κειμενική ανάλυση……..55

6. Σχολιασμός……55

6.1 Διαδικασία προετοιμασίας υποτιτλισμού……..55

6.2 Σχολιασμός ταινίας……56

6.3 Προβλήματα κατά τη διαδικασία υποτιτλισμού……57

6.3.1 Χωροχρονικές παράμετροι……57

6.3.2 Βωμολοχίες……59

6.3.3 Χρήση μουσικής-τραγουδιού……60

6.3.4 Πολιτισμικές αναφορές……61

6.3.5 Ανεπίσημο επίπεδο ύφους- Χρήση αργκό……62

6.3.6 Μέγιστος αριθμός χαρακτήρων ανά γραμμή……62

7. Συμπέρασμα- Επίλογος……63

8. Βιβλιογραφία……64

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ταινία μικρού μήκους *Σωσίβια Λέμβος* πραγματεύεται ένα σοβαρό κοινωνικό ζήτημα που παρατηρείται όλο και συχνότερα και κινεί το ενδιαφέρον του θεατή. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους που επιλέχθηκε για να υποτιτλιστεί και να αναλυθεί για την παρούσα εργασία. Αναφέρεται στις ζωές των νέων, ιδιαίτερα θα λέγαμε αυτών των νέων που ίσως εμφανίζουν σημάδια παραβατικότητας ή απλώς παρεκκλίνουν από την κοινώς αποδεκτή πορεία εξέλιξης που οφείλουν να ακολουθούν οι νέοι καθώς προχωρούν στην ζωή τους.

Οι θεατές μεταφέρονται σε μια αίθουσα οικοτροφείου, όπου ο επιβλέπων καθηγητής ή, όπως διαφορετικά θα τον χαρακτηρίζαμε, ο σύμβουλος σταδιοδρομίας, προσπαθεί να τους κάνει να συνειδητοποιήσουν ότι πρέπει να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους, να τους δείξει με τι μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι κατά τη διάρκεια της ζωής τους και πώς να θωρακιστούν ει δυνατόν ενάντια σε όλα τα άσχημα που θα τους συμβούν. Αυτό το κάνει όμως με έναν αντισυμβατικό τρόπο, δηλαδή με το να βγάζει στην επιφάνεια όλες τις μύχιες σκέψεις, τις πιο προσωπικές στιγμές και τα συναισθήματα των έξι αυτών νέων και να τους δείχνει τελικά αυτό που αποκαλείται «σκληρή αγάπη». Κι όλα αυτά ενώ τους προκαλεί να παίξουν ένα περίεργο παιχνίδι.

2.ΧΡΟΝΙΣΜΕΝΟΙ ΑΓΓΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ακολουθούν οι αγγλικοί διάλογοι[1] όπως αυτοί χρονίστηκαν στην ταινία μετά από την διαδικασία της απομαγνητοφώνησης.

1
00:00:07,200 --> 00:00:08,300
Why don't we start and...

2
00:00:08,300 --> 00:00:11,930
just tell me who you are
and a fun-fact about you, ok?

3
00:00:11,930 --> 00:00:13,440
-Hello, I'm Jake.
-Hello!

[1] Επιλέχθηκε να μην χαρακτηριστούν ως υπότιτλοι, εφόσον δεν πραγματοποιήθηκε η περαιτέρω επεξεργασία τους σύμφωνα με τους κανόνες υποτιτλισμού, επειδή δεν μας ενδιέφερε να δημιουργηθούν και αγγλικοί υπότιτλοι για την ταινία.

4
00:00:13,440 --> 00:00:17,260
And I'm from Florida.

5
00:00:17,260 --> 00:00:21,700
-How about you?
-Hi, I'm Lucia and I...

6
00:00:22,000 --> 00:00:23,000
Elsa!

7
00:00:25,600 --> 00:00:27,850
Hi, I'm Elsa.

8
00:00:28,100 --> 00:00:30,700
I'm from Ohio and...

9
00:00:30,950 --> 00:00:34,000
my favourite food
is spaghetti and ketchup.

10
00:00:37,600 --> 00:00:38,700
And who's that?

11
00:00:39,000 --> 00:00:41,100
You didn't make anyone else do that.

12
00:00:41,100 --> 00:00:43,100
I didn't think you were listening.

13
00:00:44,800 --> 00:00:51,430
Lucia, from Colombia.
She secretly bites her nails.

14
00:00:53,830 --> 00:00:54,830
And him?

15
00:00:57,230 --> 00:01:02,200
Kyle from Florida.
His favourite movie is “Pineapple express”.

16
00:01:03,700 --> 00:01:06,040
-And who’s that?
-Jake.

17
00:01:06,050 --> 00:01:08,900
Loves Hermann Hesse and...

18
00:01:09,500 --> 00:01:11,850
thinks everyone here is stupid!

19
00:01:15,000 --> 00:01:16,700
All right!

20
00:01:17,900 --> 00:01:18,900
Look guys,

21
00:01:18,900 --> 00:01:22,750
it’s really important that we get to know each other
before we go further into this process.

22
00:01:23,000 --> 00:01:24,000
Ok?

23
00:01:24,550 --> 00:01:25,700
Reese!

24
00:01:26,450 --> 00:01:29,830
I’m Reese from Simi Valley.

25
00:01:30,500 --> 00:01:34,300
Fun fact about me is ahh...

26
00:01:35,850 --> 00:01:38,550
I think this game is fucking dumb.

27
00:01:42,100 --> 00:01:45,200
I want you to go like this Reese
until I tell you to stop.

28
00:01:45,400 --> 00:01:47,100
Just shake it up.

29
00:01:55,000 --> 00:01:57,500
Dance monkey!
Dance!

30
00:02:02,000 --> 00:02:02,950
Dance!

31
00:02:03,400 --> 00:02:06,550
See Reese, see?
Now you're a clown!

32
00:02:08,600 --> 00:02:09,700
Whatever...

33
00:02:10,200 --> 00:02:11,700
Welcome to my workshop!

34
00:02:12,800 --> 00:02:13,700
Geanne!

35
00:02:16,000 --> 00:02:20,100
Hi, I'm Geanne!
I'm from Boulder, Colorado.

36
00:02:20,400 --> 00:02:27,000
Ah, I'm a Girl Scout..used to be and ah..
my favourite food is ice-cream.

37
00:02:28,000 --> 00:02:30,950
See I admire Geanne because she's honest!

38
00:02:32,000 --> 00:02:34,350
As young guys and girls,
guys you know,

39
00:02:34,350 --> 00:02:39,100
you tell yourselves these little lies
that make you feel like you're bigger people.

40
00:02:39,250 --> 00:02:42,300
But those little lies,
they're killing you.

41
00:02:43,500 --> 00:02:48,380
You're telling yourselves "I don't give a fuck!"?
Well, "I don't give a fuck" is a death sentence.

42
00:02:49,550 --> 00:02:54,400
I would know cause I'm a survivor.

43
00:03:01,000 --> 00:03:01,970
Ok?

44
00:03:03,000 --> 00:03:06,700
Now your parents think of you as lost causes
or they wouldn't have sent you away.

45
00:03:07,450 --> 00:03:09,800
But I've been there
and I've beat it!

46
00:03:10,700 --> 00:03:15,200
Which is why I see in each and every one of you
a little me in there, struggling.

47
00:03:15,200 --> 00:03:17,900
Searching in the darkness
for a second chance.

48
00:03:18,400 --> 00:03:20,200
A life boat!

49
00:03:24,350 --> 00:03:26,200
Kyle, Lucia!

50
00:03:26,200 --> 00:03:29,750
Grab two chairs over there;
put them in the center of the circle!

51
00:03:41,700 --> 00:03:43,750
-Here!
-Great!

52
00:03:45,550 --> 00:03:48,750
These three chairs
represent three seats on a life boat.

53
00:03:49,100 --> 00:03:51,150
Those you wish to save, live.

54
00:03:51,550 --> 00:03:52,950
The rest of the group drowns.

55
00:03:53,300 --> 00:03:56,450
You have the option
to keep in one seat for yourself.

56
00:03:57,950 --> 00:03:59,100
Reese!

57
00:04:00,550 --> 00:04:01,600
What?

58
00:04:02,000 --> 00:04:04,000
You're up!
Who would you choose to save?

59
00:04:04,200 --> 00:04:05,500
You can't be serious!

60
00:04:05,700 --> 00:04:08,850
-I..I don't know these people!
-We make the most of our decisions...

61
00:04:08,850 --> 00:04:11,500
about each other
within a tenth of a second!

62
00:04:11,520 --> 00:04:11,960
Really?

63
00:04:12,000 --> 00:04:14,410
I don't want to kill anyone!
Even if it is to pretend.

64
00:04:14,410 --> 00:04:17,300
It's just a game!
Just to get to know each other.

65
00:04:18,400 --> 00:04:19,100
Reese!

66
00:04:19,100 --> 00:04:21,100
I’m not doing this!
It’s fucking bullshit!

67
00:04:21,100 --> 00:04:24,050
All right. Next person who refuse to play
is gonna get put on a program!

68
00:04:24,050 --> 00:04:25,450
That’s it!

69
00:04:31,300 --> 00:04:32,700
I’ll play.

70
00:04:37,580 --> 00:04:39,950
Well, first of I’d...

71
00:04:39,950 --> 00:04:41,850
save myself.

72
00:04:41,850 --> 00:04:43,800
Great. And?

73
00:04:45,100 --> 00:04:47,000
And...ahh...

74
00:04:48,200 --> 00:04:49,450
Lucia and Kyle.

75
00:04:49,700 --> 00:04:51,000
What the fuck man!?

76
00:04:51,000 --> 00:04:52,750
It’s a game moron, relax!

77
00:04:52,750 --> 00:04:55,300
But wait a minute!
Reese has a right to be upset.

78
00:04:55,300 --> 00:04:57,200
If it were up to you,
he'd be dead!

79
00:04:57,250 --> 00:04:59,550
So why Lucia, the secret nail-biter?

80
00:04:59,550 --> 00:05:01,460
And Kyle here, from Florida?

81
00:05:01,460 --> 00:05:03,300
I pick Lucia cause she's beautiful
and Kyle because...

82
00:05:03,300 --> 00:05:05,150
he's the biggest.
He can help fish...

83
00:05:05,150 --> 00:05:08,000
and once we hit land he can forge or...

84
00:05:08,800 --> 00:05:10,680
While you and Lucia what..?

85
00:05:13,000 --> 00:05:14,650
While me and Lucia have sex.

86
00:05:14,950 --> 00:05:15,750
Ok.

87
00:05:15,750 --> 00:05:17,150
I wanna go now!

88
00:05:17,500 --> 00:05:18,150
Ok.

89
00:05:18,600 --> 00:05:20,250
I'll pick Lucia and Kyle.

90
00:05:20,250 --> 00:05:21,350
Man...

91
00:05:22,300 --> 00:05:26,500
Wow! Isn't that interesting guys?
Same two students have been chosen twice!

92
00:05:28,300 --> 00:05:29,500
How about you Kyle?

93
00:05:31,650 --> 00:05:33,750
-What?
-Who you're gonna save?

94
00:05:35,400 --> 00:05:38,750
I save Lucia and Nelson!
So I could be her pimp!

95
00:05:38,750 --> 00:05:41,050
What the fuck dude, I rescued you!

96
00:05:41,400 --> 00:05:43,500
Dude, I barely know you!

97
00:05:44,600 --> 00:05:46,500
Really interesting thinking Kyle...

98
00:05:46,500 --> 00:05:50,260
You're like a... shooting star
burning out bright!

99
00:05:50,260 --> 00:05:52,680
No survival skills whatsoever!

100
00:05:52,680 --> 00:05:54,890
Who wants to live on a rival, dude?

101
00:05:54,980 --> 00:05:56,700
So you'd rather die?

102
00:05:57,500 --> 00:05:59,800
I mean, why bother saving yourself then?

103
00:05:59,800 --> 00:06:02,450
Why not save a seat for somebody
who actually gives a shit?

104
00:06:02,450 --> 00:06:04,350
I wanna change my answer.

105
00:06:06,450 --> 00:06:08,900
I know why you have a drug problem now!

106
00:06:10,000 --> 00:06:12,350
You have no respect for your own life.

107
00:06:14,900 --> 00:06:17,450
Don't you wish you would have thought
through your answer Reese?

108
00:06:17,450 --> 00:06:20,460
Let's agree not to waste
any more time on Kyle! Ok everybody?

109
00:06:21,000 --> 00:06:22,500
Lucia!

110
00:06:22,700 --> 00:06:26,400
You got a lot of love today!
Who are you gonna save?

111
00:06:27,630 --> 00:06:29,100
Remember I saved you!

112
00:06:29,200 --> 00:06:30,700
No pressure!

113
00:06:31,900 --> 00:06:33,800
I guess I would choose..ah...

114
00:06:33,800 --> 00:06:36,520
Jake because he seems the smartest.

115
00:06:37,000 --> 00:06:38,600
and umm...

116
00:06:39,400 --> 00:06:41,500
you Mr. Drexler!

117
00:06:41,500 --> 00:06:43,610
What the fuck!
You can’t pick the teacher!

118
00:06:43,610 --> 00:06:44,350
Of course she can!

119
00:06:44,350 --> 00:06:46,800
-She’s a kiss-ass!
-It’s for survival!

120
00:06:46,950 --> 00:06:49,500
-Lucia is not a kiss-ass.
-Then she’s a fucking whore.

121
00:06:49,500 --> 00:06:51,620
-Don’t talk to her like that!
-Fuck you bro!

122
00:06:51,620 --> 00:06:55,000
Hey, enough! Stop!
Sit down!

123
00:06:56,000 --> 00:06:57,600
Sit down!

124
00:06:58,000 --> 00:07:01,600
Now Lucia uses her sexuality to get ahead.

125
00:07:01,600 --> 00:07:03,250
Ok.

126
00:07:03,700 --> 00:07:05,600
Does that make her a whore?

127
00:07:05,700 --> 00:07:07,700
-That’s exactly what a whore is.
-No!

128
00:07:07,980 --> 00:07:09,700
A whore has sex with men for money.

129
00:07:09,700 --> 00:07:11,150
I wanna change my answer!

130
00:07:11,150 --> 00:07:13,550
We’re getting somewhere Lucia.

131
00:07:13,550 --> 00:07:14,000
Come on!

132
00:07:18,300 --> 00:07:19,800
Are you a whore?

133
00:07:20,300 --> 00:07:23,950
Cause everyone in this room
has a right to know before they make a choice.

134
00:07:24,550 --> 00:07:25,550
No!

135
00:07:26,500 --> 00:07:28,300
Well then you're worse than a whore.

136
00:07:28,650 --> 00:07:32,000
Because you're giving away your body
and asking nothing in return!

137
00:07:33,150 --> 00:07:36,100
Despite the fact that,
for the time being at least,

138
00:07:36,100 --> 00:07:38,600
it's by far your strongest attribute.

139
00:07:39,950 --> 00:07:40,950
Stop!

140
00:07:51,450 --> 00:07:53,000
Get down on your knees!

141
00:08:03,800 --> 00:08:06,600
You don't respect yourself Lucia...

142
00:08:07,400 --> 00:08:08,800
and no man, suck it up,

143
00:08:08,800 --> 00:08:12,200
or me or anyone else
is gonna help you solve that.

144
00:08:16,900 --> 00:08:22,400
Next time somebody says “get on your knees!”
you say no.

145
00:08:26,350 --> 00:08:27,550
Now you can go.

146
00:08:28,700 --> 00:08:30,450
But only if you want to.

147
00:08:40,100 --> 00:08:41,300
That wasn’t cool!

148
00:08:41,300 --> 00:08:43,350
No, that was a breakthrough.

149
00:08:43,850 --> 00:08:45,450
Can I be excused also?

150
00:08:45,600 --> 00:08:47,780
Next person who want to leave this class...

151
00:08:47,780 --> 00:08:50,480
is going to be expelled from the school
and sent to lock-down.

152
00:08:50,480 --> 00:08:51,680
Am I clear?

153
00:08:52,400 --> 00:08:53,570
I feel sick.

154
00:08:53,570 --> 00:08:56,450
Tell us why you're really upset
and I'll let you go.

155
00:08:57,870 --> 00:08:59,470
This game is messed up...

156
00:09:00,350 --> 00:09:02,000
and I don't want to be here anymore.

157
00:09:02,070 --> 00:09:04,300
Girl you're saying that
cause no one picked you.

158
00:09:05,150 --> 00:09:06,750
You think none of us noticed?

159
00:09:09,070 --> 00:09:11,420
It's just a popularity contest!

160
00:09:11,650 --> 00:09:13,000
First impressions Geanne...

161
00:09:13,000 --> 00:09:15,490
They could be more important than fact

162
00:09:15,590 --> 00:09:17,600
I'm not going to let you upset me!

163
00:09:18,300 --> 00:09:22,060
Lucia chose the teacher
over everybody else in here.

164
00:09:22,100 --> 00:09:24,860
She got three times the amount of votes
you did Geanne.

165
00:09:26,400 --> 00:09:29,660
Something you're gonna have to face,
that because of the way you look...

166
00:09:31,300 --> 00:09:33,750
these guys think you're lazy!

167
00:09:34,000 --> 00:09:36,620
They think that
you don't care about yourself!

168
00:09:37,000 --> 00:09:39,070
So you should be upset.

169
00:09:39,270 --> 00:09:43,450
Cause maybe by being upset
it'll help you to wanna make positive steps...

170
00:09:43,450 --> 00:09:44,700
to wanna fix your life.

171
00:09:45,180 --> 00:09:48,300
Do you want to make changes in your life Geanne?

172
00:09:49,200 --> 00:09:51,300
-Geanne!
-Ok, yes!

173
00:09:53,800 --> 00:09:54,800
Good.

174
00:09:55,000 --> 00:09:58,700
Then save yourself Geanne!
Come on up here on boat, ok?

175
00:09:58,700 --> 00:10:00,250
Come on!

176
00:10:08,000 --> 00:10:12,400
Ahhh….guys if you were good kids ,
and you had it all figured out...

177
00:10:12,400 --> 00:10:16,100
you wouldn’t have been sent away!
Don’t you get that?

178
00:10:18,250 --> 00:10:21,120
The point of this game is
to teach you a lesson.

179
00:10:21,500 --> 00:10:26,750
That deep inside
you all wanna be on the boat!

180
00:10:32,200 --> 00:10:33,900
Who are you picking Geannne?

181
00:10:35,270 --> 00:10:36,850
I don’t wanna pick.

182
00:10:38,150 --> 00:10:40,100
I don’t want to hurt anyone’s feelings.

183
00:10:40,300 --> 00:10:42,300
That’s what power is.

184
00:10:42,300 --> 00:10:44,160
Mr. Drexler..I..

185
00:10:45,160 --> 00:10:48,160
Isn’t there any way
we could all be on the boat?

186
00:10:49,450 --> 00:10:50,850
No.

187
00:10:51,800 --> 00:10:54,200
This is so messed up...

188
00:10:58,180 --> 00:10:59,180
Fine!

189
00:11:00,400 --> 00:11:04,700
I pick Reese and Elsa.
Because they were picked least.

190
00:11:04,990 --> 00:11:06,700
Even though Reese let you down?

191
00:11:06,700 --> 00:11:10,500
-I want to change my answer, I’ve already said that.
-Doesn’t matter Reese!

192
00:11:10,600 --> 00:11:14,500
-Why?
-I just don’t want anyone to be left out.

193
00:11:14,500 --> 00:11:16,250
Ok.

194
00:11:17,500 --> 00:11:19,200
Geanne’s right.

195
00:11:20,500 --> 00:11:22,730
We all deserve a spot on this boat.

196
00:11:26,500 --> 00:11:30,000
Reese, Elsa get on board!

197
00:11:32,750 --> 00:11:35,200
Elsa stand there!

198
00:11:36,400 --> 00:11:37,350
No.

199
00:11:41,050 --> 00:11:43,550
Why are you here Elsa?

200
00:11:50,000 --> 00:11:53,200
Elsa tried to kill herself everyone.

201
00:11:55,300 --> 00:11:57,600
That's why she was sent away.

202
00:11:58,600 --> 00:12:01,010
I don't deny it.

203
00:12:01,010 --> 00:12:04,400
But you didn't have the guts
to push down, did you?

204
00:12:10,200 --> 00:12:11,850
Did you?

205
00:12:14,900 --> 00:12:19,350
You feel it your duty to help troubled kids

206
00:12:19,350 --> 00:12:22,150
because you're a survivor yourself?

207
00:12:23,450 --> 00:12:26,650
It gives me into a life
you know is worthless...

208
00:12:27,650 --> 00:12:30,100
You love the power
of holding other people’s lives...

209
00:12:30,100 --> 00:12:31,880
in the palm of your hand.

210
00:12:31,880 --> 00:12:35,150
And you secretly enjoy failing
to help them...

211
00:12:35,700 --> 00:12:37,700
more than succeeding to it!

212
00:12:38,350 --> 00:12:40,250
You prefer to work with children...

213
00:12:41,400 --> 00:12:43,750
because you know
if you cross enough boundaries,

214
00:12:43,750 --> 00:12:47,400
if you show just a little bit of your apple core
they will be afraid of you.

215
00:12:47,750 --> 00:12:49,400
Get up and sit down.

216
00:12:50,180 --> 00:12:51,400
No.

217
00:12:52,300 --> 00:12:55,100
Sit..
Get up and sit down now!

218
00:13:02,000 --> 00:13:07,000
I want you to explain to everybody that
if there was only one seat on the life boat

219
00:13:07,000 --> 00:13:10,000
that you would choose it for yourself!
Can you hear me?

220
00:13:10,300 --> 00:13:13,320
I want you to explain to everyone
that you would rather save yourself...

221
00:13:13,320 --> 00:13:15,750
than everybody in this group. Right?

222
00:13:15,900 --> 00:13:19,960
That if there was one seat on that boat left,
you would choose it for yourself, isn't that right?

223
00:13:21,350 --> 00:13:22,300
Tell us!

224
00:13:22,300 --> 00:13:24,650
That every time you tried to cut yourself...

225
00:13:24,650 --> 00:13:28,430
that it was just a bullshit attempt
to try to get attention from your parents...

226
00:13:28,430 --> 00:13:31,150
who could give two fucking shits about you!

227
00:13:31,300 --> 00:13:33,150
Tell us that your whole life
is a fucking lie!

228
00:13:33,150 --> 00:13:34,900
-She's choking! She's choking!
-*Stop!*

229
00:13:35,000 --> 00:13:38,800
Say it God damn it!
That all your attempted suicides...

230
00:13:38,800 --> 00:13:42,360
were just a failed attempt
to get fucking attention, right?

231
00:13:42,360 --> 00:13:44,860
Theatrics! Fucking say it!

232
00:13:45,400 --> 00:13:46,360
Say it!

233
00:13:46,360 --> 00:13:49,200
-She's choking Mr. Drexler!
-*Stop Mr. Drexler, stop!*

234
00:13:55,000 --> 00:13:57,250
Tell me you're gonna save yourself
or I'll keep going.

235
00:13:57,250 --> 00:14:01,250
I want a fucking spot on the boat!

236
00:14:02,200 --> 00:14:03,000
Good.

237
00:14:22,800 --> 00:14:26,200
These three chairs
represent three seats on a life boat.

238
00:14:27,200 --> 00:14:29,750
I want you to reflect on
how much better it feels...

239
00:14:29,750 --> 00:14:34,000
to be chosen, than to be rejected.

240
00:14:34,500 --> 00:14:36,200
I want you to fight for them!

241
00:14:39,800 --> 00:14:41,500
Everybody stand up.

242
00:14:42,170 --> 00:14:43,600
Let’s get in a circle.

243
00:14:47,700 --> 00:14:49,700
I’m gonna start by playing a song.

244
00:14:50,780 --> 00:14:52,100
When the music stops...

245
00:14:54,400 --> 00:14:55,600
you fight.

246
00:15:17,400 --> 00:15:19,880
Every man is the same, come on!

247
00:15:20,600 --> 00:15:22,300
I'll make you a star

248
00:15:22,400 --> 00:15:26,000
I'll take you a million miles from all this.

249
00:15:26,500 --> 00:15:28,670
Put you on a pedestal.

250
00:15:29,670 --> 00:15:30,670
Come on, come on!

251
00:15:57,500 --> 00:15:59,000
Damn it... fuck!

252
00:16:00,700 --> 00:16:02,000
Shit!

253
00:16:02,000 --> 00:16:06,000
Damn it! Get off of me!
Fuck! Get off!

254
00:16:06,000 --> 00:16:09,200
Go off of her, go off!
Fucking go!

255
00:16:22,800 --> 00:16:27,800
Tragedy off the coast of Virginia
took three lives today.

256
00:16:30,600 --> 00:16:37,600
That of Kyle Braun,
Lucia De la Cruz and Jake Martin.

257
00:16:39,600 --> 00:16:44,250
Braun was said to have displayed
incredible courage according the on lookers,

258
00:16:45,900 --> 00:16:48,900
as he helped also Mathews
on to the life boat.

259
00:16:49,200 --> 00:16:51,100
He saved three.

260
00:16:54,900 --> 00:16:59,650
Every single day
is a fight for our lives.

261
00:17:02,100 --> 00:17:03,600
Remember that!

3. ΧΡΟΝΙΣΜΕΝΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ

1
00:00:07,200 --> 00:00:08,300
Ας ξεκινήσουμε.

2
00:00:08,300 --> 00:00:11,930
Πείτε μου όνομα και κάτι
που θα πρέπει να γνωρίζουμε για σας, εντάξει;

3
00:00:11,930 --> 00:00:13,440
-Γεια. Είμαι ο Τζέικ.
-Γεια!

4
00:00:13,440 --> 00:00:17,260
Και είμαι από τη Φλόριντα.

5
00:00:17,260 --> 00:00:21,700
-Εσύ;
-Γεια, είμαι η Λουσία και...

6
00:00:22,000 --> 00:00:23,000
Έλσα!

7
00:00:25,600 --> 00:00:27,850
Γεια! Είμαι η Έλσα.

8
00:00:28,100 --> 00:00:30,700
Είμαι από το Οχάιο και...

9
00:00:30,950 --> 00:00:34,000
το αγαπημένο μου φαγητό
είναι μακαρόνια με κέτσαπ.

10
00:00:37,600 --> 00:00:38,700
Και ποια είναι αυτή;

11
00:00:39,000 --> 00:00:41,100
Δεν ρώτησες κανέναν άλλο κάτι τέτοιο!

12
00:00:41,100 --> 00:00:43,100
Νόμιζα ότι δεν προσέχεις.

13
00:00:44,800 --> 00:00:51,430
Η Λουσία από την Κολομβία.
Τρώει τα νύχια της στα κρυφά.

14
00:00:53,830 --> 00:00:54,830
Κι αυτός;

15
00:00:57,230 --> 00:01:02,200
Ο Κάιλ από την Φλόριντα.
Η αγαπημένη του ταινία είναι το "Φούντα εξπρές".

16
00:01:03,700 --> 00:01:06,040
-Και ποιος είναι αυτός;
-Ο Τζέικ.

17
00:01:06,050 --> 00:01:08,900
Λατρεύει τον Έρμαν Έσσε και...

18
00:01:09,500 --> 00:01:11,850
νομίζει ότι όλοι εδώ μέσα
είναι ηλίθιοι!

19
00:01:15,000 --> 00:01:16,700
Μάλιστα!

20
00:01:17,900 --> 00:01:18,900
Κοιτάξτε παιδιά,

21
00:01:18,900 --> 00:01:22,750
είναι πραγματικά σημαντικό
να γνωριστούμε πριν προχωρήσουμε.

22
00:01:23,000 --> 00:01:24,000
Εντάξει;

23
00:01:24,550 --> 00:01:25,700
Ρις!

24
00:01:26,450 --> 00:01:29,830
Είμαι ο Ρις από την Κοιλάδα Σίμι.

25
00:01:30,500 --> 00:01:34,300
Μια πληροφορία για μένα είναι ότι...

26
00:01:35,850 --> 00:01:38,550
πιστεύω ότι αυτό το παιχνίδι είναι βλακώδες.

27
00:01:42,100 --> 00:01:45,200
Θέλω να κάνεις αυτό Ρις,
μέχρι να σου πω να σταματήσεις.

28
00:01:45,400 --> 00:01:47,100
Απλά κουνήσου!

29
00:01:55,000 --> 00:01:57,500
Χόρεψε αρκούδα!
Χόρεψε!

30
00:02:02,000 --> 00:02:02,950
Χόρεψε!

31
00:02:03,400 --> 00:02:06,550
Βλέπεις Ρις;
Τώρα εσύ είσαι ο γελοίος!

32
00:02:08,600 --> 00:02:09,700
Ότι πεις..

33
00:02:10,200 --> 00:02:11,700
Καλώς ήρθες στο σεμινάριό μου!

34
00:02:12,800 --> 00:02:13,700
Τζεάν!

35
00:02:16,000 --> 00:02:20,100
Γεια! Είμαι η Τζεάν.
Είμαι από το Μπόλντερ του Κολοράντο.

36
00:02:20,400 --> 00:02:27,000
Ε, είμαι προσκοπίνα... ήμουν μάλλον και...
το αγαπημένο μου φαγητό είναι το παγωτό.

37
00:02:28,000 --> 00:02:30,950
Βλέπετε θαυμάζω την Τζεάν επειδή είναι ειλικρινής!

38
00:02:32,000 --> 00:02:34,350
Όλοι το ξέρετε!
Τώρα που είστε νέοι...

39
00:02:34,350 --> 00:02:39,100
λέτε ψεματάκια στους εαυτούς σας
που σας κάνουν να νιώθετε μεγαλύτεροι.

40
00:02:39,250 --> 00:02:42,300
Όμως αυτά τα μικρά ψέματα σας κάνουν κακό.

41
00:02:43,500 --> 00:02:48,380
Λέτε στους εαυτούς σας «Χέστηκα!»;
Ε, λοιπόν αυτό είναι η θανατική σας ποινή.

42
00:02:49,550 --> 00:02:54,400
Και το ξέρω,
επειδή τα κατάφερα. Επέζησα.

43
00:03:01,000 --> 00:03:01,970
Κατανοητό;

44
00:03:03,000 --> 00:03:06,700
Οι γονείς σας σας έχουν ξεγραμμένους,
ειδάλλως δεν θα σας έδιωχναν από το σπίτι.

45
00:03:07,450 --> 00:03:09,800
Όμως ήμουν κι εγώ στη θέση σας
και νίκησα!

46
00:03:10,700 --> 00:03:15,200
Αυτός είναι και ο λόγος που βλέποντάς σας,
βλέπω τον μικρό εαυτό μου που παλεύει.

47
00:03:15,200 --> 00:03:17,900
Που ψάχνει στο σκοτάδι
για μια δεύτερη ευκαιρία.

48
00:03:18,400 --> 00:03:20,200
Μία σωσίβια λέμβο!

49
00:03:24,350 --> 00:03:26,200
Κάιλ, Λουσία!

50
00:03:26,200 --> 00:03:29,750
Φέρτε δύο καρέκλες από' κει
και βαλ’ τες τις στο κέντρο του κύκλου!

51
00:03:41,700 --> 00:03:43,750
-Ορίστε!
-Ωραία!

52
00:03:45,550 --> 00:03:48,750
Αυτές οι τρεις καρέκλες αντιπροσωπεύουν
τρεις θέσεις σε μία σωσίβια λέμβο.

53
00:03:49,100 --> 00:03:51,150
Αυτοί που θέλετε να σώσετε,
θα ζήσουν.

54
00:03:51,550 --> 00:03:52,950
Οι υπόλοιποι θα πνιγούν.

55
00:03:53,300 --> 00:03:56,450
Έχετε την επιλογή
να κρατήσετε τη μία θέση για τον εαυτό σας.

56
00:03:57,950 --> 00:03:59,100
Ρις!

57
00:04:00,550 --> 00:04:01,600
Τι;

58
00:04:02,000 --> 00:04:04,000
Η σειρά σου!
Ποιον θα επέλεγες να σώσεις;

59
00:04:04,200 --> 00:04:05,500
Δεν μιλάς σοβαρά!

60
00:04:05,700 --> 00:04:08,850
-Μα..δεν τα γνωρίζω αυτά τα άτομα!
-Τις περισσότερες από τις αποφάσεις...

61
00:04:08,850 --> 00:04:11,500
για τους γύρω μας τις παίρνουμε
σε ένα δέκατο του δευτερολέπτου!

62
00:04:11,520 --> 00:04:11,960
Αλήθεια;

63
00:04:12,000 --> 00:04:14,410
Δεν θέλω να σκοτώσω κανέναν!
Ακόμα κι αν είναι στα ψέματα.

64
00:04:14,410 --> 00:04:17,300
Είναι απλά ένα παιχνίδι!
Απλά για να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο.

65
00:04:18,400 --> 00:04:19,100
Ρις!

66
00:04:19,100 --> 00:04:21,100
Δεν το κάνω!
Είναι μια βλακεία και μισή!

67
00:04:21,100 --> 00:04:24,050
Μάλιστα. Ο επόμενος που θα αρνηθεί,
θα μπει σε πρόγραμμα επιτήρησης.

68
00:04:24,050 --> 00:04:25,450
Πάει και τελείωσε!

69
00:04:31,300 --> 00:04:32,700
Θα παίξω εγώ.

70
00:04:37,580 --> 00:04:39,950
Λοιπόν, αρχικά θα...

71
00:04:39,950 --> 00:04:41,850
έσωζα τον εαυτό μου.

72
00:04:41,850 --> 00:04:43,800
Περίφημα!
Και ποιους άλλους;

73
00:04:45,100 --> 00:04:47,000
Και.. εε...

74
00:04:48,200 --> 00:04:49,450
Τη Λουσία και τον Κάιλ.

75
00:04:49,700 --> 00:04:51,000
Τι λες ρε μαλάκα;

76
00:04:51,000 --> 00:04:52,750
Ένα παιχνίδι είναι ρε ηλίθιε, χαλάρωσε!

77
00:04:52,750 --> 00:04:55,300
Όμως μισό λεπτό!
Ο Ρις έχει κάθε δικαίωμα να εκνευρίζεται.

78
00:04:55,300 --> 00:04:57,200
Εάν ήταν όντως στο χέρι σου,
θα ήταν νεκρός!

79
00:04:57,250 --> 00:04:59,550
Οπότε, γιατί την Λουσία,
που τρώει κρυφά τα νύχια της;

80
00:04:59,550 --> 00:05:01,460
Και τον Κάιλ από' δω
που είναι από την Φλόριντα;

81
00:05:01,460 --> 00:05:03,300
Επειδή είναι όμορφη
και τον Κάιλ επειδή...

82
00:05:03,300 --> 00:05:05,150
είναι ο πιο μεγαλόσωμος.
Μπορεί να ψαρεύει...

83
00:05:05,150 --> 00:05:08,000
και μόλις πιάσουμε στεριά
μπορεί να φτιάξει μια καλύβα ή...

84
00:05:08,800 --> 00:05:10,680
Ενώ εσύ και η Λουσία...τι θα κάνετε;

85
00:05:13,000 --> 00:05:14,650
Ενώ εγώ και η Λουσία θα κάνουμε σεξ.

86
00:05:14,950 --> 00:05:15,750
Μάλιστα.

87
00:05:15,750 --> 00:05:17,150
Τώρα θέλω να παίξω!

88
00:05:17,500 --> 00:05:18,150
Εντάξει.

89
00:05:18,600 --> 00:05:20,250
Διαλέγω την Λουσία και τον Κάιλ.

90
00:05:20,250 --> 00:05:21,350
Άντε πάλι...

91
00:05:22,300 --> 00:05:26,500
Ουαου! Αυτό κι αν έχει ενδιαφέρον παιδιά.
Οι ίδιοι μαθητές επιλέχθηκαν δύο φορές!

92
00:05:28,300 --> 00:05:29,500
Εσύ Κάιλ;

93
00:05:31,650 --> 00:05:33,750
-Τι εγώ;
-Ποιον θα έσωζες;

94
00:05:35,400 --> 00:05:38,750
Την Λουσία και τον Νέλσον.
Για να είμαι ο προαγωγός της!

95
00:05:38,750 --> 00:05:41,050
Τι στο διάολο ρε φίλε;
Εγώ όμως σε έσωσα!

96
00:05:41,400 --> 00:05:43,500
Χαλάρωσε... ούτε που σε ξέρω καλά, καλά!

97
00:05:44,600 --> 00:05:46,500
Πραγματικά ενδιαφέρον σκεπτικό Κάιλ...

98
00:05:46,500 --> 00:05:50,260
Μοιάζεις με... πεφταστέρι
τη στιγμή που φωτίζει τον ορίζοντα!

99
00:05:50,260 --> 00:05:52,680
Παντελής έλλειψη οποιασδήποτε
ικανότητας για επιβίωση!

100
00:05:52,680 --> 00:05:54,890
Υπάρχει κανείς που να θέλει
μια μονότονη ζωή, μεγάλε;

101
00:05:54,980 --> 00:05:56,700
Δηλαδή προτιμάς να πεθάνεις;

102
00:05:57,500 --> 00:05:59,800
Γιατί να μπαίνεις στον κόπο
να σώσεις τον εαυτό σου τότε;

103
00:05:59,800 --> 00:06:02,450
Γιατί να μην δώσεις τη θέση σου
σε κάποιον που πραγματικά το θέλει;

104
00:06:02,450 --> 00:06:04,350
Θέλω να αλλάξω την απάντηση μου.

105
00:06:06,450 --> 00:06:08,900
Τώρα καταλαβαίνω
γιατί έχεις μπλέξει με τα ναρκωτικά.

106
00:06:10,000 --> 00:06:12,350
Δεν σέβεσαι την ίδια σου τη ζωή.

107
00:06:14,900 --> 00:06:17,450
Δεν εύχεσαι να είχες σκεφτεί καλύτερα
την απάντησή σου Ρις;

108
00:06:17,450 --> 00:06:20,460
Ας συμφωνήσουμε ότι δεν
θα ασχοληθούμε άλλο με τον Κάιλ. Εντάξει;

109
00:06:21,000 --> 00:06:22,500
Λουσία!

110
00:06:22,700 --> 00:06:26,400
Πήρες πολλή αγάπη σήμερα!
Εσύ ποιον θα σώσεις;

111
00:06:27,630 --> 00:06:29,100
Θυμήσου ότι εγώ σε έσωσα.

112
00:06:29,200 --> 00:06:30,700
Μην την πιέζεις!

113
00:06:31,900 --> 00:06:33,800
Νομίζω θα διάλεγα...

114
00:06:33,800 --> 00:06:36,520
τον Τζέικ επειδή φαίνεται ο εξυπνότερος.

115
00:06:37,000 --> 00:06:38,600
Και...

116
00:06:39,400 --> 00:06:41,500
εσάς κύριε Ντρέξτλέρ!

117
00:06:41,500 --> 00:06:43,610
Τι στο διάολο;
Δεν μπορείς να διαλέξεις τον καθηγητή!

118
00:06:43,610 --> 00:06:44,350
Και βέβαια μπορεί!

119
00:06:44,350 --> 00:06:46,800
-Είναι γλειφτράκι!
-Μιλάμε για επιβίωση!

120
00:06:46,950 --> 00:06:49,500
-Η Λουσία δεν είναι γλειφτράκι.
-Τότε είναι μια πόρνη.

121
00:06:49,500 --> 00:06:51,620
-Μην της μιλάς έτσι!
-Άντε γαμήσου, ρε!

122
00:06:51,620 --> 00:06:55,000
Ε, αρκετά! Σταματήστε!
Καθίστε κάτω!

123
00:06:56,000 --> 00:06:57,600
Καθίστε είπα!

124
00:06:58,000 --> 00:07:01,600
Η Λουσία, λοιπόν, για να προχωρήσει στη ζωή,
χρησιμοποιεί την σεξουαλικότητά της.

125
00:07:01,600 --> 00:07:03,250
Εντάξει.

126
00:07:03,700 --> 00:07:05,600
Αυτό πάει να πει ότι είναι πόρνη;

127
00:07:05,700 --> 00:07:07,700
-Αυτό ακριβώς είναι η πόρνη.
-Όχι!

128
00:07:07,980 --> 00:07:09,700
Μία πόρνη κάνει σεξ με άντρες για τα λεφτά.

129
00:07:09,700 --> 00:07:11,150
Θέλω να αλλάξω την απάντησή μου!

130
00:07:11,150 --> 00:07:13,550
Προσπαθούμε να καταλήξουμε
σε ένα συμπέρασμα εδώ Λουσία.

131
00:07:13,550 --> 00:07:14,000
Έλα πες!

132
00:07:18,300 --> 00:07:19,800
Είσαι πόρνη;

133
00:07:20,300 --> 00:07:23,950
Επειδή όλοι εδώ μέσα έχουν το δικαίωμα
να ξέρουν πριν κάνουν την επιλογή τους.

134
00:07:24,550 --> 00:07:25,550
Όχι!

135
00:07:26,500 --> 00:07:28,300
Τότε είσαι χειρότερη από μία πόρνη.

136
00:07:28,650 --> 00:07:32,000
Επειδή προσφέρεις το κορμί σου
και δεν ζητάς τίποτα για αντάλλαγμα!

137
00:07:33,150 --> 00:07:36,100
Παρά το γεγονός βέβαια ότι,
τουλάχιστον προς το παρόν,

138
00:07:36,100 --> 00:07:38,600
το σώμα σου είναι μακράν το δυνατότερό σου προσόν.

139
00:07:39,950 --> 00:07:40,950
Σταμάτα!

140
00:07:51,450 --> 00:07:53,000
Γονάτισε!

141
00:08:03,800 --> 00:08:06,600
Δεν σέβεσαι τον ίδιο σου τον εαυτό Λουσία...

142
00:08:07,400 --> 00:08:08,800
Και χώνεψε το...
κανείς άντρας...

143
00:08:08,800 --> 00:08:12,200
ούτε εγώ ούτε κανείς άλλος
δεν θα σε βοηθήσει να το λύσεις.

144
00:08:16,900 --> 00:08:22,400
Την επόμενη φορά που κάποιος θα σου πει:
«γονάτισε!», να πεις: «όχι».

145
00:08:26,350 --> 00:08:27,550
Τώρα μπορείς να φύγεις.

146
00:08:28,700 --> 00:08:30,450
Αλλά μόνο αν εσύ το θέλεις.

147
00:08:40,100 --> 00:08:41,300
Αυτό δεν ήταν ωραίο.

148
00:08:41,300 --> 00:08:43,350
Όχι, αυτό ήταν σημαντική πρόοδος!

149
00:08:43,850 --> 00:08:45,450
Μπορώ να βγω κι εγώ;

150
00:08:45,600 --> 00:08:47,780
Ο επόμενος που θα θελήσει
να φύγει από το μάθημα...

151
00:08:47,780 --> 00:08:50,480
θα αποβληθεί από το σχολείο
και θα μπει υπό περιορισμό.

152
00:08:50,480 --> 00:08:51,680
Έγινα σαφής;

153
00:08:52,400 --> 00:08:53,570
Ανακατεύομαι.

154
00:08:53,570 --> 00:08:56,450
Πες μας πραγματικά γιατί είσαι ταραγμένη
και θα σε αφήσω να φύγεις.

155
00:08:57,870 --> 00:08:59,470
Αυτό το παιχνίδι είναι αρρωστημένο...

156
00:09:00,350 --> 00:09:02,000
και δεν θέλω να βρίσκομαι άλλο εδώ.

157
00:09:02,070 --> 00:09:04,300
Κοπελιά αυτό το λες
επειδή κανείς δεν σε διάλεξε.

158
00:09:05,150 --> 00:09:06,750
Νομίζεις δεν το πρόσεξε κανείς;

159
00:09:09,070 --> 00:09:11,420
Είναι μόνο ένας διαγωνισμός δημοτικότητας!

160
00:09:11,650 --> 00:09:13,000
Η πρώτη εντύπωση Τζεάν...

161
00:09:13,000 --> 00:09:15,490
Μπορεί να είναι σημαντικότερη
κι απ' την πραγματικότητα.

162
00:09:15,590 --> 00:09:17,600
Δεν θα σας αφήσω να με συγχύσετε.

163
00:09:18,300 --> 00:09:22,060
Η Λουσία διάλεξε τον καθηγητή
από οποιονδήποτε άλλον εδώ μέσα.

164
00:09:22,100 --> 00:09:24,860
Πήρε τις τριπλάσιες ψήφους από σένα Τζεάν.

165
00:09:26,400 --> 00:09:29,660
Κάτι που πρέπει να αντιμετωπίσεις
είναι ότι λόγω της εμφάνισής σου...

166
00:09:31,300 --> 00:09:33,750
όλοι αυτοί νομίζουν ότι είσαι τεμπέλα!

167
00:09:34,000 --> 00:09:36,620
Πιστεύουν ότι δεν νοιάζεσαι
για τον εαυτό σου!

168
00:09:37,000 --> 00:09:39,070
Οπότε ναι, θα έπρεπε να στενοχωρηθείς!

169
00:09:39,270 --> 00:09:43,450
Γιατί αυτό ίσως σε βοηθήσει
να κάνεις θετικά βήματα προς τα μπροστά...

170
00:09:43,450 --> 00:09:44,700
για να βελτιώσεις τη ζωή σου.

171
00:09:45,180 --> 00:09:48,300
Θέλεις να κάνεις αλλαγές στη ζωή σου Τζεάν;

172
00:09:49,200 --> 00:09:51,300
-Τζεάν!
-Ναι, θέλω!

173
00:09:53,800 --> 00:09:54,800
Ωραία.

174
00:09:55,000 --> 00:09:58,700
Τότε σώσε τον εαυτό σου Τζεάν!
Σήκω και έλα εδώ στη βάρκα, ναι;

175
00:09:58,700 --> 00:10:00,250
Έλα!

176
00:10:08,000 --> 00:10:12,400
Αχ... Παιδιά, κοιτάξτε, αν ήσασταν «καλά παιδιά»
και είχατε λύσει όλα σας τα θέματα,

177
00:10:12,400 --> 00:10:16,100
δεν θα σας είχαν διώξει.
Δεν το καταλαβαίνετε;

178
00:10:18,250 --> 00:10:21,120
Το νόημα αυτού του παιχνιδιού
είναι να σας δώσει ένα μάθημα.

179
00:10:21,500 --> 00:10:26,750
Ότι κατά βάθος
όλοι σας θέλετε να βρίσκεστε στη βάρκα!

180
00:10:32,200 --> 00:10:33,900
Εσύ ποιον διαλέγεις Τζεάν;

181
00:10:35,270 --> 00:10:36,850
Δεν θέλω να διαλέξω.

182
00:10:38,150 --> 00:10:40,100
Δεν θέλω να πληγώσω κανέναν.

183
00:10:40,300 --> 00:10:42,300
Αυτό σημαίνει να έχεις την εξουσία.

184
00:10:42,300 --> 00:10:44,160
Σας παρακαλώ κύριε Ντρέξλερ...εγώ...

185
00:10:45,160 --> 00:10:48,160
Δεν υπάρχει τρόπος
να μπούμε όλοι στη βάρκα;

186
00:10:49,450 --> 00:10:50,850
Όχι.

187
00:10:51,800 --> 00:10:54,200
Είναι τόσο αρρωστημένο όλο αυτό.

188
00:10:58,180 --> 00:10:59,180
Καλά!

189
00:11:00,400 --> 00:11:04,700
Διαλέγω τον Ρις και την Έλσα.
Επειδή τους διάλεξαν τις λιγότερες φορές.

190
00:11:04,990 --> 00:11:06,700
Παρόλο που ο Ρις σε απογοήτευσε;

191
00:11:06,700 --> 00:11:10,500
-Ήθελα να αλλάξω την απάντησή μου, το έχω πει.
-Δεν έχει σημασία Ρις!

192
00:11:10,600 --> 00:11:14,500
-Γιατί;
-Απλά δεν θέλω να νιώσει κανείς στην απέξω!

193
00:11:14,500 --> 00:11:16,250
Εντάξει.

194
00:11:17,500 --> 00:11:19,200
Η Τζεάν έχει δίκιο.

195
00:11:20,500 --> 00:11:22,730
Όλοι αξίζουμε μια θέση σ' αυτή τη βάρκα.

196
00:11:26,500 --> 00:11:30,000
Ρις, Έλσα!
Επιβιβαστείτε!

197
00:11:32,750 --> 00:11:35,200
Έλσα στάσου εκεί!

198
00:11:36,400 --> 00:11:37,350
Όχι.

199
00:11:41,050 --> 00:11:43,550
Γιατί είσαι εδώ Έλσα;

200
00:11:50,000 --> 00:11:53,200
Η Έλσα προσπάθησε να αυτοκτονήσει παιδιά.

201
00:11:55,300 --> 00:11:57,600
Αυτός είναι ο λόγος
που την έδιωξαν από το σπίτι.

202
00:11:58,600 --> 00:12:01,010
Δεν το αρνούμαι.

203
00:12:01,010 --> 00:12:04,400
Αλλά δεν είχες τα κότσια
να το καταπολεμήσεις, ε;

204
00:12:10,200 --> 00:12:11,850
Γιατί τα είχες εσύ;

205
00:12:14,900 --> 00:12:19,350
Νιώθεις ότι είναι καθήκον σου
να βοηθάς «προβληματικά» παιδιά,

206
00:12:19,350 --> 00:12:22,150
επειδή είσαι κι εσύ
ένας απ' αυτούς που τα κατάφεραν;

207
00:12:23,450 --> 00:12:26,650
Είναι σαν να με παραδίνεις
σε μια ζωή που ξέρεις ότι δεν έχει νόημα...

208
00:12:27,650 --> 00:12:30,100
Λατρεύεις τη δύναμη
που σου δίνει η αίσθηση του να κρατάς...

209
00:12:30,100 --> 00:12:31,880
τις ζωές άλλων ανθρώπων στα χέρια σου...

210
00:12:31,880 --> 00:12:35,150
και ενδόμυχα το απολαμβάνεις
όταν αυτοί αποτυγχάνουν και τους βοηθάς.

211
00:12:35,700 --> 00:12:37,700
Παρά όταν τα καταφέρνουν!

212
00:12:38,350 --> 00:12:40,250
Προτιμάς να δουλεύεις με παιδιά...

213
00:12:41,400 --> 00:12:43,750
επειδή ξέρεις ότι
αν ξεπεράσεις αρκετά τα όρια,

214
00:12:43,750 --> 00:12:47,400
αν δείξεις, έστω και λίγο,
τον πραγματικό σου εαυτό θα σε φοβηθούν.

215
00:12:47,750 --> 00:12:49,400
Σήκω πάνω και κάτσε εκεί.

216
00:12:50,180 --> 00:12:51,400
Όχι.

217
00:12:52,300 --> 00:12:55,100
Κάθισε...
Σήκω και πήγαινε να καθίσεις τώρα!

218
00:13:02,000 --> 00:13:07,000
Θέλω να εξηγήσεις σε όλους ότι,
αν υπήρχε μόνο μία θέση στη σωσίβια λέμβο,

219
00:13:07,000 --> 00:13:10,000
θα την κράταγες για τον εαυτό σου!
Με ακούς;

220
00:13:10,300 --> 00:13:13,320
Θέλω να πεις σε όλους
ότι θα προτιμούσες να σώσεις τον εαυτό σου...

221
00:13:13,320 --> 00:13:15,750
παρά οποιονδήποτε άλλον απ' αυτή την ομάδα.
Έτσι δεν είναι;

222
00:13:15,900 --> 00:13:19,960
Ότι αν περίσσευε μία θέση στη βάρκα,
θα την επέλεγες για σένα, σωστά;

223
00:13:21,350 --> 00:13:22,300
Πες μας!

224
00:13:22,300 --> 00:13:24,650
Ότι κάθε φορά που
προσπάθησες να κόψεις τις φλέβες σου...

225
00:13:24,650 --> 00:13:28,430
ήταν ψεύτικη απόπειρα
για να τραβήξεις την προσοχή των γονιών σου...

226
00:13:28,430 --> 00:13:31,150
που δεν τους καίγεται καρφί για σένα!

227
00:13:31,300 --> 00:13:33,150
Πες μας ότι όλη σου η ζωή
είναι ένα αναθεματισμένο ψέμα!

228
00:13:33,150 --> 00:13:34,900
-Πνίγεται! Πνίγεται!
-Σταματήστε!

229
00:13:35,000 --> 00:13:38,800
Πες το, γαμώτο!
Ότι όλες οι απόπειρες που έκανες ήταν απλά...

230
00:13:38,800 --> 00:13:42,360
μία αποτυχημένη προσπάθεια
για να τραβήξεις την προσοχή τους, σωστά;

231
00:13:42,360 --> 00:13:44,860
Θέατρο!
Πες το επιτέλους!

232
00:13:45,400 --> 00:13:46,360
Πες το!

233
00:13:46,360 --> 00:13:49,200
-Πνίγεται, κύριε Ντρέξλερ!
-Σταματήστε, κύριε Ντρέξλερ, σταματήστε!

234
00:13:55,000 --> 00:13:57,250
Πες μου ότι θα σώσεις τον εαυτό σου,
ειδάλλως θα συνεχίσω.

235
00:13:57,250 --> 00:14:01,250
Θέλω μια αναθεματισμένη θέση στη βάρκα!

236
00:14:02,200 --> 00:14:03,000
Ωραία.

237
00:14:22,800 --> 00:14:26,200
Αυτές οι τρεις καρέκλες αντιπροσωπεύουν
τρεις θέσεις σε μία σωσίβια λέμβο.

238
00:14:27,200 --> 00:14:29,750
Θέλω να αναλογιστείτε
πόσο πιο ωραία αισθάνεστε...

239
00:14:29,750 --> 00:14:34,000
όταν σας επιλέγουν,
απ' ότι όταν σας απορρίπτουν.

240
00:14:34,500 --> 00:14:36,200
Θέλω να παλέψετε γι' αυτές!

241
00:14:39,800 --> 00:14:41,500
Όλοι όρθιοι.

242
00:14:42,170 --> 00:14:43,600
Ας κάνουμε έναν κύκλο.

243
00:14:47,700 --> 00:14:49,700
Θα βάλω να παίζει ένα τραγούδι.

244
00:14:50,780 --> 00:14:52,100
Όταν σταματήσει η μουσική...

245
00:14:54,400 --> 00:14:55,600
παλεύετε.

246
00:15:17,400 --> 00:15:19,880
Όλοι οι άνθρωποι είναι ίδιοι,
έλα μαζί μου!

247
00:15:20,600 --> 00:15:22,300
Θα είσαι το αστέρι μου,

248
00:15:22,400 --> 00:15:26,000
θα σε πάρω πολύ μακριά απ' όλα αυτά.

249
00:15:26,500 --> 00:15:28,670
Θα σε λατρεύω σαν θεό μου!

250
00:15:29,670 --> 00:15:30,670
Έλα μαζί μου!

251
00:15:57,500 --> 00:15:59,000
Που να πάρει...γαμώτο!

252
00:16:00,700 --> 00:16:02,000
Σκατά!

253
00:16:02,000 --> 00:16:06,000
Στο διάολο!
Φύγε από πάνω μου, ρε! Φύγε!

254
00:16:06,000 --> 00:16:09,200
Φύγε από πάνω της, ρε!
Άσ' την!

255
00:16:22,800 --> 00:16:27,800
Μία τραγωδία εξελίχθηκε σήμερα στην ακτή
της Βιρτζίνια, που στοίχισε τρεις ζωές.

256
00:16:30,600 --> 00:16:37,600
Του Κάιλ Μπράουν,
της Λουσία Ντε λα Κρουζ και του Τζέικ Μάρτιν.

257
00:16:39,600 --> 00:16:44,250
Ο Μπράουν, σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες,
επέδειξε απίστευτο θάρρος.

258
00:16:45,900 --> 00:16:48,900
Αφού βοήθησε και την Μάθιους
να ανέβει στη σωστική λέμβο.

259
00:16:49,200 --> 00:16:51,100
Έσωσε τρία άτομα.

260
00:16:54,900 --> 00:16:59,650
Κάθε μέρα από μόνη της
είναι και μία μάχη για την ίδια μας τη ζωή.

261
00:17:02,100 --> 00:17:03,600
Να το θυμάστε αυτό!

262
00:17:17,500 --> 00:17:21,000
ΣΩΣΙΒΙΑ ΛΕΜΒΟΣ

263
00:17:25,200 --> 00:17:27,850
Βασισμένη σε αληθινά γεγονότα.

4. ΘΕΩΡΙΑ ΥΠΟΤΙΤΛΙΣΜΟΥ

Ο υποτιτλισμός ανήκει στην οπτικοακουστική μετάφραση και έχει οριστεί από πολλούς ως μετάφραση με περιορισμούς (constrained translation) (Titford 1982:113 και Mayoral et al 1988:356-367), κυρίως λόγω των χωροχρονικών περιορισμών στους οποίους υπόκειται. Το άλλο είδος οπτικοακουστικής μετάφρασης που κυριαρχεί μαζί με τον υποτιτλισμό, είναι η μεταγλώττιση. Η επιλογή της καλύτερης μεθόδου από τις δύο έγκειται στο είδος του οπτικοακουστικού υλικού, στο κοινό στο οποίο αυτό απευθύνεται, στην παράδοση της εκάστοτε χώρας στον υποτιτλισμό ή την μεταγλώττιση, όπως και στο μορφωτικό επίπεδο των θεατών. Επίσης, σημαντικός παράγοντας για την επιλογή ανάμεσα στις δύο κυρίαρχες τεχνικές οπτικοακουστικής μετάφρασης είναι και το κόστος που έχει η καθεμία. Ακόμη, τα τελευταία χρόνια λαμβάνονται όλο και περισσότερο υπόψη οι ειδικές κατηγορίες θεατών με προβλήματα στην ακοή ή την όραση, κάτι που οδηγεί στην παραγωγή

και άλλων τεχνικών οπτικοακουστικής μετάφρασης. Στην παρούσα εργασία θα μας απασχολήσει ο υποτιτλισμός. Αρχικά οι υπότιτλοι χαρακτηρίζονταν ως ένα «αναγκαίο κακό» (Marleau 1982:271) που δεν είχε καλλιτεχνική αξία. Μετά από πολλά χρόνια, ο Diaz Cintas (2003:131) ευχήθηκε να γίνει κατανοητό κάποτε από την βιομηχανία του κινηματογράφου ότι ο υποτιτλισμός είναι αναπόσπαστο κομμάτι της καλλιτεχνικής δημιουργίας μιας ταινίας.

Οι υπότιτλοι συμπληρώνουν την εικόνα που παρουσιάζεται στο κοινό και παίζουν βασικό ρόλο για την κατανόηση μίας ταινίας, γι' αυτό έχει χαρακτηριστεί και ως «διαδικασία οπτικής συμπλήρωσης» (O'Connell 1998:66). Η ταινία είναι ένα είδος ψυχαγωγίας. Οπότε και οι υπότιτλοι, που είναι μέρος των ταινιών, οφείλουν να προσφέρουν στον θεατή ένα είδος «ελευθερίας», παρά μιας μόνιμης κατάστασης ανάγνωσης. Για να καταστεί αυτό εφικτό ο υποτιτλιστής-μεταφραστής θα πρέπει να αποφύγει τον πλατειασμό και να προτιμήσει πιο σύντομες αποδόσεις του νοήματος, πράγμα που διευκολύνει και τον ίδιο όσον αφορά το μέγεθος των υποτίτλων άλλωστε, χωρίς υπερβολές όμως που θα έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή υποτίτλων που δεν παρέχουν όλα τα στοιχεία στον θεατή ή τα παρέχουν με λάθος τρόπο, ώστε να τον οδηγούν σε λανθασμένα συμπεράσματα ως προς την πλοκή.

Κατά τον γλωσσολόγο Roman Jakobson (1959/1963:114) υπάρχουν τρία είδη μετάφρασης: η ενδογλωσσική, η διαγλωσσική και η διασημειωτική μετάφραση. Λαμβάνοντας αυτή την κατηγοριοποίηση υπόψη, έγινε διαχωρισμός και του υποτιτλισμού, σύμφωνα με γλωσσολογικά κριτήρια. Υπάρχουν, λοιπόν, οι ενδογλωσσικοί και οι διαγλωσσικοί υπότιτλοι (Gottlieb 1997:71-72). Στην κατηγορία των ενδογλωσσικών υπότιτλων, οι υπότιτλοι που εμφανίζονται στην οθόνη είναι στην ίδια γλώσσα με αυτή της ταινίας και αυτό πραγματοποιείται είτε για κοινό με προβλήματα ακοής, είτε για άτομα που παράλληλα με την παρακολούθηση της ταινίας θέλουν να βλέπουν και γραπτά τους διαλόγους, επειδή για παράδειγμα τους διευκολύνει στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας. Στην πρώτη περίπτωση και πιο βασική, οι ενδογλωσσικοί υπότιτλοι για κωφούς και βαρήκοους παρέχουν και πρόσθετες πληροφορίες για τους ήχους, φυσικούς και μη, του προβαλλόμενου υλικού. Στην άλλη κατηγορία, σ' αυτή των διαγλωσσικών υποτίτλων έχουμε την παρουσίαση του αρχικού «κειμένου» από την γλώσσα-πηγή σε μία διαφορετική γλώσσα για να μπορέσουν οι θεατές να κατανοήσουν την ξενόγλωσση ταινία. Οπότε, στην παρούσα εργασία οι υπότιτλοι της ταινίας μικρού μήκους που επιλέχθηκε ανήκουν στην δεύτερη κατηγορία, αυτή των διαγλωσσικών υποτίτλων, αλλά ταυτόχρονα να σημειωθεί ότι αποτελούν και είδος διασημειωτικής μετάφρασης (Gottlieb 1994:269), αφού από τον προφορικό λόγο οι πληροφορίες μετατρέπονται πλέον σε γραπτό λόγο.

Μια επιπλέον ιδιαιτερότητα του υποτιτλισμού κατά τον Gottlieb (ό.π.), είναι ότι για τον θεατή είναι ταυτόχρονα προσβάσιμο και το πρωτότυπο «κείμενο» και η μετάφρασή του, δηλαδή οι υπότιτλοι, οπότε έχει τη δυνατότητα να τα συγκρίνει. Κάτι που δεν έχει την ευκαιρία να κάνει ο αναγνώστης ενός λογοτεχνικού μεταφρασμένου βιβλίου ή ενός μεταφρασμένου τεχνικού κειμένου.

5. ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το επίπεδο λόγου, όπως και οι τυχόν ιδιαιτερότητες που έχει η γλώσσα που χρησιμοποιείται στους υπότιτλους, εξαρτώνται από το είδος της κινηματογραφικής ταινίας. Ως εκ τούτου, υπάρχουν διαφοροποιήσεις όσον αφορά στις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο εκάστοτε μεταφραστής-υποτιτλιστής σε επίπεδο μετάφρασης, απόδοσης κάποιων εκφράσεων και σε επίπεδο υποτιτλισμού από τεχνικής πλευράς. Η ταινία που υποτιτλίστηκε στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας ανήκει στην κατηγορία ταινιών μικρού μήκους και είναι διάρκειας 18 λεπτών. Στην περίπτωσή μας, αν και η ταινία που επιλέχθηκε δεν είναι μία ταινία δράσης, αλλά περισσότερο κοινωνικού περιεχομένου, έχει γρήγορη πλοκή. Οι διάλογοι σε πολύ μεγάλο ποσοστό είναι γρήγοροι με σύντομες, κοφτές προτάσεις, με εξαίρεση τους μονολόγους του υπεύθυνου καθηγητή, άρα και οι υπότιτλοι με τη σειρά τους θα πρέπει να παρουσιάζουν την ίδια δομή και να εναλλάσσονται με ταχύ ρυθμό.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η ταινία είναι κοινωνικού περιεχομένου και σεναριογράφος είναι η αμερικανίδα ηθοποιός Lorraine Nicholson. Η σεναριογράφος είναι φυσική ομιλήτρια της αγγλικής γλώσσας και συγκεκριμένα της αμερικάνικης αγγλικής γλώσσας. Συνεπώς, ένα πρόβλημα που μπορεί να προκύψει έγκειται στην διαφοροποιημένη προφορά των ομιλητών, η οποία ίσως να μην είναι τόσο «καθαρή» σε σχέση με τα βρετανικά αγγλικά. Αυτό σε συνδυασμό με την γρήγορη ροή του λόγου δημιούργησαν, όπως ήταν αναμενόμενο, πολλές φορές προβλήματα στην άμεση κατανόηση λέξεων ή ακόμα και ολόκληρων εκφράσεων. Στην ενότητα που ακολουθεί θα παρατεθεί λεπτομερώς η διαδικασία που ακολουθήθηκε, καθώς και ο σχολιασμός των δυσκολιών που ανέκυψαν και των στρατηγικών που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπισή τους.

6. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

6.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΥΠΟΤΙΤΛΙΣΜΟΥ

Αφού επιλέχθηκε η ταινία μικρού μήκους *Life Boat* έπρεπε να πραγματοποιηθεί έρευνα για να διαπιστωθεί η μη ύπαρξη υποτίτλων την ελληνική γλώσσα, όπως και έγινε. Λόγω αδυναμίας εύρεσης του σεναρίου με τους διαλόγους στην αγγλική

γλώσσα ή των αγγλικών υποτίτλων της ταινίας, ακολούθησε η διαδικασία της απομαγνητοφώνησης, η οποία αν και απλή δημιούργησε αρκετούς προβληματισμούς και αβεβαιότητα ως προς τη σωστή απόδοση κάποιων σημείων. Η αβεβαιότητα αυτή είναι εύλογη κατά τη μετατροπή του προφορικού λόγου σε γραπτό για την εξ ακοής δημιουργία υποτίτλων. Ειδικότερα, σε κάποια σημεία παρουσιάστηκε ιδιαίτερη δυσκολία αποσαφήνισης ορισμένων φράσεων με την πρώτη ακρόαση, όπως για παράδειγμα των: Pineapple express (τίτλος ταινίας που αναφέρεται), apple core. Τη διαδικασία της απομαγνητοφώνησης δυσχέραναν η ταχύτητα στον ρυθμό ομιλίας των ηθοποιών, η προφορά που διαφέρει από ομιλητή σε ομιλητή και η άρθρωση ορισμένων ηθοποιών. Στη συνέχεια, αφού αποσαφηνίστηκαν όλα τα αμφιλεγόμενα σημεία μετά από επαναλαμβανόμενη ακρόαση των διαλόγων, πραγματοποιήθηκε η μετάφρασή τους στη γλώσσα-στόχο, δηλαδή στην ελληνική και δημιουργήθηκε το αρχείο των ελληνικών υποτίτλων. Τέλος, με τη βοήθεια της πλατφόρμας επεξεργασίας/δημιουργίας υποτίτλων Aegisub, εισάγοντας πρώτα το βίντεο της ταινίας, ενσωματώθηκαν οι υπότιτλοι στην ταινία μικρού μήκους πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες για δημιουργία υποτίτλων που ισχύουν στην χώρα μας, τηρώντας όσο το δυνατόν σωστό χρονισμό και εσωτερικό χωρισμό των προτάσεων.

6.2 ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

Αν θέλαμε να περιγράψουμε την ταινία *Σωσίβια Λέμβος* με μία πρόταση αυτή θα ήταν: «Μαθήματα επιβίωσης μέσα από ένα περίεργο παιχνίδι.». Η θεματολογία της ταινίας καλύπτει μία ευρεία γκάμα: από τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία, τον ρόλο που παίζει η εξωτερική εμφάνιση και τα στερεότυπα ομορφιάς, την σημασία της πρώτης εντύπωσης ενός ατόμου στους άλλους, τον ρατσισμό κάθε είδους (φυλετικό, λόγω εμφάνισης), την απόρριψη, μέχρι το ουσιαστικό ζήτημα της αυτοεκτίμησης και του αυτοσεβασμού, μα και σεβασμού απέναντι στους άλλους και την αποδοχή τους όπως είναι. Εκτός από την τόσο ενδιαφέρουσα θεματολογία, ένας άλλος λόγος για τον οποίο έγινε η επιλογή της συγκεκριμένης ταινίας είναι ότι παρόλο που είναι μικρού μήκους, μέσα σε αυτά τα λίγα λεπτά που διαρκεί κρίθηκε ότι περιλαμβάνει πολλά στοιχεία που χρήζουν διαφορετικής αντιμετώπισης από την πλευρά του υποτιτλιστή, όπως: γρήγοροι διάλογοι, μονόλογοι, στίχοι τραγουδιού, ομιλία προσώπων που δεν φαίνονται στο πλάνο, χρήση βωμολοχιών.

Τέλος, αρχικά υπήρξε δίλημμα για το ποια από τις μεταφραστικές τεχνικές κατά Diaz (2003:235-238)[2] να ακολουθηθεί όσον αφορά τη μετάφραση του τίτλου της ταινίας. Η πρώτη εκδοχή ήταν αυτή της πιστής μεταφοράς του τίτλου στην ελληνική

[2] Ο Diaz ακολουθώντας την τυπολογία κατά Andersen (1995:4) κατατάσσει τις μεταφραστικές τεχνικές για την μετάφραση τίτλων σε πέντε κατηγορίες: α) αυτούσια μεταφορά, β) δίγλωσση μεταφορά, γ) πιστή μεταφορά, δ) μερική μεταφορά και ε) ελεύθερη απόδοση.

γλώσσα, δηλαδή: “Σωσίβια Λέμβος”. Η δεύτερη εκδοχή ήταν αυτή της αναδημιουργίας ή ελεύθερης απόδοσης στην ελληνική γλώσσα, δηλαδή: “Μαθήματα Επιβίωσης”. Εφόσον και οι δύο εκδοχές πληρούν την προϋπόθεση της συντομίας που έχει μεγάλη βαρύτητα για να κριθεί ο τίτλος μίας ταινίας ως επιτυχημένος, επιλέχθηκε τελικά η πρώτη εκδοχή, αφού είναι η ίδια λέξη που χρησιμοποιείται και κατά τη διάρκεια της ταινίας και κρίθηκε ότι είναι εκείνος που αποδίδει με μεγαλύτερη ακρίβεια την περίληψη της ταινίας.

6.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΤΙΤΛΙΣΜΟΥ

6.3.1 ΧΩΡΟΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Στην περίπτωση αυτή μιλάμε για καθαρά τεχνικούς περιορισμούς, στους οποίους υπόκεινται οι υπότιτλοι. Σύμφωνα με την θεωρία υποτιτλισμού που ισχύει και στη χώρα μας υπάρχουν ορισμένες συμβάσεις που αφορούν τους υπότιτλους, οι οποίες ακολουθήθηκαν και στην παρούσα εργασία. Οι υπότιτλοι θα πρέπει να αποτελούνται από μία ή το πολύ δύο γραμμές για να μην καλύπτουν μεγάλο μέρος της οθόνης και η στοίχισή τους να γίνεται στο κέντρο της οθόνης που κατά γενικό κανόνα βρίσκεται εστιασμένο το βλέμμα των θεατών. Οι υπότιτλοι μίας γραμμής πρέπει να εμφανίζονται στην χαμηλότερη θέση. Επίσης, ο αριθμός των χαρακτήρων ανά υπότιτλο δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 70 συμπεριλαμβανομένων των διαστημάτων. Χρησιμοποιούμε πλάγια γραφή όταν υπάρχει ομιλία χωρίς όμως να φαίνεται ο ομιλητής στην οθόνη, όσο για έντονη γραφή ή υπογράμμιση, αυτά δεν επιτρέπονται (Karamitroglou 1998).

Όσον αφορά την χωρική παράμετρο, αυτή αφορά τα παραπάνω, αλλά και τη δομή και τον εσωτερικό χωρισμό των προτάσεων που απαρτίζουν τους υπότιτλους. Η διαίρεση των υποτίτλων δεν θα πρέπει να γίνεται αυθαίρετα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο συντακτικό επίπεδο των δύο γλωσσών και περισσότερο της γλώσσας προς την οποία γίνεται ο υποτιτλισμός, στην περίπτωσή μας τα ελληνικά. Ο γενικός κανόνας που ακολουθείται είναι ότι ο χωρισμός του υπότιτλου και η αλλαγή γραμμής πρέπει να γίνεται στον υψηλότερο συντακτικό κόμβο (Karamitroglou 1998, Georgakopoulou 2003:213). Όσο υψηλότερος είναι ο συντακτικός κόμβος, τόσο μεγαλύτερη η ομαδοποίηση του σημασιολογικού φορτίου και έτσι μεταδίδεται όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένα η πληροφορία στον θεατή. Ο υποτιτλιστής οφείλει να ακολουθεί προσεκτικά τους συντακτικούς κανόνες δομής των προτάσεων, έτσι ώστε οι υπότιτλοι να έχουν όσο το δυνατόν φυσική ροή, να χωρίζονται σωστά στις δύο γραμμές για να μην χάνει το νόημα ο θεατής.

Παραδείγματα:

1) (υπότιτλος 178)

Το νόημα αυτού του παιχνιδιού
είναι να σας δώσει ένα μάθημα.

Γι' αυτόν τον υπότιτλο η πρόταση χωρίστηκε στον υψηλότερο δυνατό συντακτικό κόμβο, δηλαδή μεταξύ της φράσης που περιγράφει το υποκείμενο και της ρηματικής φράσης (κατηγόρημα).

2) (υπότιτλος 205)

Νιώθεις ότι είναι καθήκον σου
να βοηθάς «προβληματικά» παιδιά

Εδώ η κτητική αντωνυμία «σου» έμεινε στην πάνω γραμμή αφού συνοδεύει τη λέξη «καθήκον» και προσδιορίζει σε ποιο πρόσωπο ανήκει, οπότε δεν μπορούσε να χωριστεί η πρόταση με άλλον τρόπο.

Απ' την άλλη, ο σωστός χρονισμός υποτίτλων και εικόνας είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι, αν όχι το σημαντικότερο, από τα τεχνικά στοιχεία της διαδικασίας του υποτιτλισμού. Σύμφωνα με έρευνες, υπολογίζεται ότι ένας μέσος ενήλικας διαβάζει περίπου 2 ½ με 3 λέξεις το δευτερόλεπτο, οπότε η μέγιστη διάρκεια για τους διπλούς υποτίτλους έχει οριστεί στα 6 δευτερόλεπτα (Karamitroglou 1998). Ο μεταφραστής-υποτιτλιστής οφείλει να έχει φροντίσει έτσι, ώστε ότι διαβάζει ο θεατής να συμφωνεί με την εικόνα εκείνη τη στιγμή, αλλά και γενικά να συμβαδίζει ο ρυθμός εμφάνισης των υποτίτλων με την ροή του λόγου και τις εναλλαγές των διαφόρων ομιλητών. Το χρονικό διάστημα που θα πρέπει να μεσολαβεί μεταξύ δύο συνεχόμενων υποτίτλων έχει καθοριστεί περίπου στο ¼ του δευτερολέπτου. Πολλές φορές δεν τηρήθηκε στην περίπτωσή μας, αφού το βασικότερο πρόβλημα που υπήρχε σε σχέση με τον χρονισμό των υποτίτλων σε πολλά σημεία, σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια της ταινίας, ήταν το γεγονός ότι κάποιες φορές ο ένας ομιλητής μιλούσε πάνω στον άλλο, δηλαδή πριν τελειώσει ο ένας την φράση του, ξεκινούσε να μιλάει ο άλλος. Οπότε δεν υπήρχε το κατάλληλο χρονικό διάστημα μεταξύ των δύο υποτίτλων, κάτι που οδηγεί και σε μικρότερο χρόνο που θα έχει στη διάθεση του ο θεατής για να διαβάσει τον υπότιτλο.

Παραδείγματα: (0:13:31:30 - 0:13:34:90) (0:13:55:00 - 0:14:01:25)

1) (υπότιτλοι 227-228)

Πες μας ότι όλη σου η ζωή
είναι ένα αναθεματισμένο ψέμα!

- Πνίγεται! Πνίγεται!
-Σταματήστε!

2) (υπότιτλοι 234-235)

Πες μου ότι θα σώσεις τον εαυτό σου,
ειδάλλως θα συνεχίσω.

Θέλω μια αναθεματισμένη θέση στη βάρκα!

Ο πρώτος υπότιτλος και στις δύο περιπτώσεις έχει διάρκεια μικρότερη απ' ότι θα έπρεπε για τον αριθμό των χαρακτήρων του. Το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των δύο υποτίτλων είναι μηδαμινό. Όμως, έγινε η καλύτερη δυνατή προσπάθεια χρονισμού, δεδομένου ότι μαζί με το πλάνο που αλλάζει πολύ γρήγορα, ξεκινάει να μιλάει και ο επόμενος ομιλητής, οπότε πρέπει να εμφανιστεί ο επόμενος υπότιτλος.

Επίσης, άλλο ένα παρεμφερές πρόβλημα χρονισμού ήταν στις περιπτώσεις που μιλούσαν δύο χαρακτήρες σχεδόν ταυτόχρονα.

Παράδειγμα: (0:13:46:36-0:13:49:20)

(υπότιτλος 233)
- Πνίγεται, κύριε Ντρέξλερ!
- Σταματήστε, κύριε Ντρέξλερ, σταματήστε!

6.3.2 ΒΩΜΟΛΟΧΙΕΣ

Η απόδοση των βωμολοχιών στην γλώσσα-στόχο είναι ένα στοιχείο που προβληματίζει έντονα τον μεταφραστή-υποτιτλιστή, καθώς τις περισσότερες φορές είναι δύσκολο να αποτυπωθεί με μια απολύτως ίδιας έντασης λέξη ή φράση, η οποία να αποδίδει πλήρως το νόημα όλων των χρησιμοποιούμενων βωμολοχιών από τη μία γλώσσα στην άλλη. Συχνά η απόδοση τους εξαρτάται και από την μεταφραστική οδηγία πού έχει λάβει για τους υπότιτλους ο μεταφραστής. Η χρήση μιας εντονότερης λέξης συναντάται πολύ σπάνια, ενώ απ' την άλλη πλευρά, η παράληψη όλων των βωμολοχιών ακούγεται ως ιδιαίτερα σεμνότυφη πρακτική για την εποχή μας. Το τελευταίο, η πλήρης απαλοιφή δηλαδή, θα έχει και ως συνέπεια οι αντιδράσεις του θεατή να μην είναι οι αναμενόμενες (Diaz Cintas 2003:242), κάτι που δεν είναι σωστό για τον μεταφραστή, ο οποίος θέλει να πετύχει μια φυσικότητα στο τελικό αποτέλεσμα. Η συνήθης πρακτική διεθνώς είναι να μετριάζονται οι βωμολοχίες (Chiaro 2008:150), ειδικά οι πιο βαριές, κατά τη διαδικασία της εξομάλυνσης του προφορικού λόγου για την δημιουργία των υποτίτλων που θα έχουν μία φυσικότητα στην γλώσσα στόχο. Υπάρχει όμως και η άποψη ότι εφόσον αποτελούν υφολογική επιλογή του σεναριογράφου οφείλουμε να τις διατηρήσουμε ως ένα σημείο. Πρακτική που ακολουθήθηκε και στην παρούσα εργασία, εφόσον η χρήση βωμολοχιών ίσως αποδίδει καλύτερα την συγκεκριμένη ηλικιακή και προβληματική, θα τολμούσαμε να πούμε, ομάδα. Βοηθάει τον θεατή να σχηματίσει εικόνα για τον εκάστοτε χαρακτήρα της ταινίας. Σε ένα μεγάλο ποσοστό, λοιπόν, διατηρήθηκαν οι βωμολοχίες μετριάζοντάς τις ελαφρώς, όπως παρατηρείται στους παρακάτω υπότιτλους, χωρίς όμως να λείπουν και οι περιπτώσεις όπου χρειάστηκε απαλοιφή.

Παραδείγματα:

Περιπτώσεις διατήρησης

1) (υπότιτλος 229) **Πες το γαμώτο! (Say it God damn it!)**

2) (υπότιτλος 121) **Άντε γαμήσου, ρε! (Fuck you bro!)**

Περιπτώσεις μετριασμού

1) (υπότιτλος 128) **Μία πόρνη κάνει σεξ με άντρες για τα λεφτά. (A whore has sex with men for money.)** Χρησιμοποιήθηκε η λέξη «πόρνη» αντί της λέξης «πουτάνα».

2) (υπότιτλος 235) **Θέλω μια αναθεματισμένη θέση στη βάρκα! (I want a fucking spot on the boat!)** Χρησιμοποιήθηκε η λέξη «αναθεματισμένη» αντί της λέξης «γαμημένη».

Περιπτώσεις απαλοιφής

1) (υπότιτλος 66) **Είναι μια βλακεία και μισή! (It's fucking bullshit!)**

2) (υπότιτλος 26) **πιστεύω ότι αυτό το παιχνίδι είναι βλακώδες (I think this game is fucking dumb)**

3) (υπότιτλος 226) **που δεν τους καίγεται καρφί για σένα! (who could give two fucking shits about you!)**

6.3.3 ΧΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ-ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Στην προκειμένη περίπτωση στην ταινία μας ακούγεται ένα συγκεκριμένο τραγούδι προς το τέλος. Γενικά, παρατηρούμε εύκολα ότι η μουσική που χρησιμοποιείται σε ταινίες προσδιορίζει τη διάθεση που επικρατεί εκείνη τη δεδομένη στιγμή στην ταινία και ίσως κάποιες φορές δίνει πληροφορίες για την συναισθηματική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πρωταγωνιστές. Αυτό σίγουρα διευκολύνει και το έργο του υποτιτλιστή-μεταφραστή στο έργο του, ώστε να κάνει χρήση των κατάλληλων λέξεων. Και σ' αυτή την περίπτωση η μεταφραστική οδηγία που έχουμε λάβει από τον εντολέα της μετάφρασης είναι σημαντική. Κατά τον Diaz (2003:272-276) κάθε τραγούδι θα πρέπει να υποτιτλίζεται, έστω ένα τμήμα μόνο εάν είναι μεγάλης διάρκειας, εφόσον οι συνθήκες είναι ευνοϊκές και κυρίως ως ένδειξη σεβασμού προς το κοινό.

Συγκεκριμένα στην δική μας περίπτωση τώρα, το τραγούδι είναι μικρής διάρκειας και χρησιμοποιείται ως μουσική υπόκρουση χωρίς ωστόσο να υπάρχει ομιλία παράλληλα, οπότε οι συνθήκες ευνοούν τον υποτιτλισμό των στίχων. Αφού πλέον τους ανακοινώνονται από τον επιβλέποντα καθηγητή οι οδηγίες του παιχνιδιού

που θα παίξουν, το οποίο παραπέμπει στα γνωστό παιδικό παιχνίδι «μουσικές καρέκλες», στην επόμενη σκηνή ξεκινάει το παιχνίδι μαζί με το τραγούδι. Οπότε η απουσία λόγου μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αποτελεί μέρος της πλοκής και γι' αυτό θεωρήθηκε απαραίτητη η μετάφραση και ο υποτιτλισμός των στίχων του τραγουδιού. Αυτή μας η υποψία επιβεβαιώθηκε διαβάζοντας τα σχόλια της συγγραφέα όταν ρωτήθηκε για την χρήση του τραγουδιού. Συγκεκριμένα είπε ότι σύμφωνα με την έρευνα που έκανε για αντίστοιχα σεμινάρια σε οικοτροφεία, η μουσική παίζει σημαντικό ρόλο και επιλέγονται πολύ γνωστά τραγούδια (εδώ των Rolling Stones) και επειδή δεν επιτρέπεται γενικά να ακούν μουσική τα παιδιά κατά την διαμονή τους εκεί, είναι γι' αυτά κάτι το σημαντικό.

6.3.4 ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αυτή η κατηγορία αναφέρεται στα πολιτισμικά στοιχεία που υπάρχουν στην ταινία και πρέπει να μεταφερθούν στη γλώσσα-στόχο, δηλαδή στην ελληνική, στην δική μας περίπτωση.[3] Χρέος του μεταφραστή-υποτιτλιστή είναι να καταφέρει να ισορροπήσει μεταξύ των δύο γλωσσών και κατ' επέκταση των δύο πολιτισμών, αποδίδοντας όσο το δυνατόν φυσικότερα το αποτέλεσμα, ενσωματωμένο στην ελληνική πραγματικότητα. Βέβαια, δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε το γεγονός ότι πλέον το κοινό των ταινιών, των σειρών, κλπ. παγκοσμίως έχει ολοένα και πιο πολλά κοινά σημεία αναφοράς όσον αφορά τα πολιτισμικά στοιχεία, εφόσον στις μέρες μας έχουν όλοι πρόσβαση σε οποιαδήποτε πληροφορία ανά πάσα στιγμή μέσω του διαδικτύου και της τηλεόρασης. Τα πολιτισμικά στοιχεία που συναντώνται στη διάρκεια της ταινίας είναι:

Τοπωνύμια, όπως: Φλόριντα, Οχάιο, Κοιλάδα Σίμι, Μπόλντερ (Florida, Ohio, Simi Valley, Boulder), τα οποία ακολουθώντας τη συνήθη πρακτική, μεταγράφηκαν.

Αναφορά στην αμερικάνικη κουλτούρα με την δημοφιλή έκφραση: «**Dance monkey, Dance!**». Η έκφραση αυτή ειπώθηκε για πρώτη φορά σε μία κινηματογραφική ταινία του 1967 (The Cape Town Affair), αλλά άρχισε να χρησιμοποιείται ευρέως μετά το 1986, όταν ακούστηκε σε ένα σκετσάκι της βραδινής εκπομπής "Saturday Night Live". Είναι υποτιμητική και χρησιμοποιείται για να μειώσει, να χλευάσει κάποιον. Όλα αυτά όμως, είναι άγνωστα για το ελληνικό κοινό της ταινίας σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, οπότε επιλέχθηκε να αποδοθεί η φράση ως «**Χόρεψε αρκούδα!**», εφαρμόζοντας την πρακτική της οικειοποίησης (domestication) (Venuti 1998) από τις δύο κυρίαρχες τάσεις στην απόδοση των πολιτισμικών στοιχείων από την γλώσσα-πηγή στην γλώσσα-στόχο.[4] Η φράση που επιλέχθηκε για τον

[3] Για την μελέτη των βασικών κατηγοριών πολιτισμικών ενδεικτών στον υποτιτλισμό, βλ. Nida, E. (1964). Towards a Science of Translating. Leiden: E.J. Brill.

[4] Η άλλη κυρίαρχη τάση είναι αυτή της διεθνοποίησης (foreignization).

υποτιτλισμό στην ελληνική γλώσσα παραπέμπει σε κάτι αντίστοιχο, αλλά προσαρμοσμένο πλέον στην ελληνική κουλτούρα, άρα πιο εύκολα κατανοητό από τον μέσο θεατή που του ακούγεται πιο οικείο.

6.3.5 ΑΝΕΠΙΣΗΜΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΦΟΥΣ-ΧΡΗΣΗ ΑΡΓΚΟ

Το ύφος του προφορικού λόγου σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια της ταινίας είναι ανεπίσημο, ενώ σε κάποια σημεία παρατηρείται η χρήση αργκό στους διαλόγους των χαρακτήρων. Για να γίνει η μεταφορά συγκεκριμένων λέξεων ή φράσεων στον γραπτό λόγο υπό μορφή υποτίτλων, ίσως κάποια στοιχεία απ' αυτά να χρειαστεί να ειπωθούν με διαφορετικό τρόπο και κάτι τέτοιο συνήθως «κοστίζει» σε αριθμό χαρακτήρων ανά υπότιτλο.

Παράδειγμα

(υπότιτλος 79) **Οπότε, γιατί την Λουσία, που τρώει κρυφά τα νύχια της; (So why Lucia, the secret nail-biter..?)**

6.3.6 ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΗ

Κάτι που πρέπει επίσης να αναφερθεί, είναι το γεγονός ότι πολλές φορές χρειάστηκε να επανεξεταστούν οι αρχικά μεταφρασμένες προτάσεις λόγω αριθμού λέξεων. Επειδή είχαν παραπάνω χαρακτήρες από το επιτρεπτό όριο, δηλαδή πάνω από 70 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των διαστημάτων που είναι το μέγιστο (Karamitroglou 1998), έπρεπε να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές. Σε αυτές τις περιπτώσεις έγινε χρήση διαφορετικών λέξεων ή συνωνύμων με λιγότερο αριθμό γραμμάτων.

Παραδείγματα:

1) (υπότιτλος 169) **μπορεί να –> ίσως**,

2) (υπότιτλος 44) **Οι γονείς σας νομίζουν ότι είστε χαμένη υπόθεση -> Οι γονείς σας σας έχουν ξεγραμμένους**,

3) (υπότιτλος 82) **Μπορεί να βοηθάει με το ψάρεμα -> Μπορεί να ψαρεύει**

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ-ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας και χωρίς να έχουμε πρότερη εμπειρία στον τομέα του επαγγελματικού υποτιτλισμού, θα επισημαίναμε συμπερασματικά τις αξιοσημείωτες δυσκολίες που εμφανίζει η διαδικασία του υποτιτλισμού ταινιών. Αυτές οι δυσκολίες υφίστανται λόγω των πολλών κριτηρίων που πρέπει να πληρούνται, δηλαδή των τεχνικών παραμέτρων και των χωροχρονικών περιορισμών, που δυσχεραίνουν την δουλειά του μεταφραστή ίσως λίγο παραπάνω, επειδή τον περιορίζουν ως προς τις λεξιλογικές και τις συντακτικές επιλογές που θα μπορούσε να κάνει σε άλλη περίπτωση.

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Κεντρωτής, Γ., (1996). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης,* Αθήνα, Δίαυλος.

- Κωστοπούλου, Λ., (2006) Οι μεταφραστικές δυσκολίες στον υποτιτλισμό κινηματογραφικών ταινιών. *1η Συνάντηση Ελληνόφωνων Μεταφρασεολόγων, ΑΠΘ*. https://www.enl.auth.gr/translation/PDF/Kostopoulou.pdf (τελευταία πρόσβαση 17. 1. 2019)

- Λαζαράτος, Γ., (2007). *Umberto Eco: Διασημειωτική Μετάφραση & Μετάφραση και Επιστημολογία*, Αθήνα, Παπαζήσης.

- Πάσχου, Α., (2008). Η σημειωτική προσέγγιση στη διαδικασία του υποτιτλισμού. https://www.frl.auth.gr/sites/metafrasi/PDF/paschou.pdf (τελευταία πρόσβαση 17. 1. 2019)

- Σωσώνη, Β., Καραντζή, Ι., (2016). *Η Οπτικοακουστική Μετάφραση και η προσβασιμότητα στο οπτικοακουστικό υλικό ατόμων με αναπηρία: Υποτιτλισμός για κωφούς και βαρήκοους και ακουστική περιγραφή*. PEEMPIP blog. http://blog.peempip.gr/audiovisual-translation/

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Chiaro, D. (2008). *Issues in Audiovisual Translation*, in: The Routledge Companion to Translation Studies. London, Routledge, pp. 141 – 165 http://cw.routledge.com/textbooks/translationstudies/data/samples/9780415396417.pdf (τελευταία πρόσβαση 4. 2. 2019)

- Díaz Cintas, J. (2003). *Teoría y práctica de la subtitulación: inglés/español*. Barcelona: Ariel.

- Gottlieb, H. (1994). Subtitling: people translating people. *Teaching Translation and Interpreting 2.* Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins, 261-274

- Karamitroglou, F. (1998). A Proposed Set of Subtitling Standards in Europe. *Translation Journal*, *Volume 2, No. 2.* https://translationjournal.net/journal/04stndrd.htm (τελευταία πρόσβαση 17. 1. 2019)

- Liu, D. (2014). *On the Classification of Subtitling.* Journal of Language Teaching and Research, Vol. 5, No. 5, pp. 1103-1109 http://www.academypublication.com/issues/past/jltr/vol05/05/15.pdf (τελευταία πρόσβαση 4. 2. 2019)

- Marleau, L. (1982). *Les sous-titres... un mal nécessaire*. *Meta* 27(3): 271-285.

- Mayoral, A.R., Dorothy K. & Natividad G. (1988). *Concept of constrained translation. Non-linguistic perspectives of translation. Meta* 33(3): 356-367.

- O'Connell, E. (1998) *Choices and Constraints in Film Translation*. In L. Bowker, M. Cronin, D. Kenny, & J. Pearson (eds). *Unity in Diversity? Current Trends in Translation Studies.* Manchester. St. Jerome, σσ. 65-71.

- Titford, G. (1982). *Subtitling. Constrained translation.* In Lebende Sprachen, vol. 27, No.3.